

Bijlage 2

Rubriek 1 - Overzichtstabel

Overkoepelende thematiek (assen)	Referentie -nummer	Hervorming/investering	RRF/PA	LSA	Gemeenschappelijke EU-prioriteit(en)	Status
As 1: Begroting, overheidsfinanciën, zorg	1	Hervorming 'Uitgaven- en inkomstentoetsingen'	/	2019.1.5	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema
	2	Hervorming 'Inzetten op meer efficiëntie in de langetermijnzorg'	/	2024.1.2, 2023.1.5, 2022.1.4, 2019.1.3	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119	Op schema
As 2: Arbeidsmarkt/onderwijs en opleiding	3	Hervorming 'Versterkte activering werkzoekenden en niet-beroepsactieven'	/	2024.3.1, 2023.3.1, 2019.2.1	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema
	4	Hervorming + Investering 'Competentieprognoses op macroniveau en oprichting mastercampussen VDAB'	PA (EFRO)	2024.2.2, 2024.3.1, 2023.3.1, 2022.3.1, 2019.2.1, 2019.2.3	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema
	5	Hervorming 'Een ambitieus curriculum in het basisonderwijs'	/	2024.3.2, 2023.3.2, 2022.3.1, 2019.2.2	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema
	6	Hervorming + investering 'Versterking Nederlands in verschillende onderwijsniveaus'	/	2024.3.2, 2023.3.2, 2022.3.1, 2019.2.2	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema
	7	Investering 'Opwaardering BSO, TSO, KSO'	/	2024.3.1, 2024.3.2, 2023.3.2, 2022.3.1, 2020.2.2, 2019.2.2, 2019.2.3	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema
	8	Investering 'Sterk onderwijspersoneel garanderen: investeren in leraren'	/	2024.3.2, 2023.3.2, 2022.3.1, 2019.2.2	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema

	9	Investering 'Investeren in kinderopvang'	/	2024.3.1, 2023.3.1, 2022.3.1, 2019.2.1	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema
As 3: Ondernemerschap, competitiviteit, O&O, digitalisering	10	Investering 'Vlaamse innovatiesteun voor defensiebedrijven'	/	/	iv) opbouw van defensievermogens	Op schema
	11	Investering 'Inzetten op digitalisering: AI, cyberveiligheid en kmo's en innovatievolgers'	/	2019.3.3	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119	Op schema
	12	Investering 'Uitwerken van het industriële klimaattransitieprogramma: de Vlaamse Klimaatsprong'	/	2023.4.3	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119	Op schema
	13	Hervorming 'Regeringsbreed project rond administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk'	/	2024.4.1, 2020.3.2, 2019.4.1	ii) sociale en economische veerkracht, met inbegrip van de EPSR	Op schema
As 4: Groene transitie, klimaat, energie, mobiliteit	14	Investering 'Investerings in robuuste en toekomstbestendige infrastructuur/asset management'	/	2020.3.5, 2019.3.1	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119	Op schema
	15	Hervorming + investering 'Masterplan Fiets en Investerings in fietsinfrastructuur'	RRF (I-3.01)	2023.4.4, 2022.4.3, 2020.3.5, 2019.3.1, 2019.3.4	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119	Op schema
	16	Investering 'Investerings in het openbaar vervoer'	RRF (I-3.16)	2023.4.4, 2022.4.3, 2020.3.5, 2019.3.1, 2019.3.4	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119	Op schema
	17	Hervorming + Investering 'Mijn VerbouwPremie, Mijn VerbouwLening en Mijn Verbouwbegeleiding'	RRF (R 1.01)	2023.4.1, 2023.4.2, 2022.4.1, 2022.4.2, 2020.3.6, 2019.3.2	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119; iii) Energiezekerheid	Op schema
	18	Hervorming 'Taxshift elektriciteit/fossiele brandstoffen'	/	2023.4.1, 2023.4.2, 2022.4.1, 2022.4.2,	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119; iii) Energiezekerheid	Op schema

				2020.3.6, 2019.3.2		
	19	Hervorming 'Versnelde vergunningsverlening'	/	2023.4.5, 2022.4.4	i) het verwezenlijken van een eerlijke groene en digitale transitie, met inbegrip van de klimaatdoelstellingen zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119;	Op schema

Rubriek 2 - Voortgang van hervormingen en investeringen opgenomen in het plan

De status van de 19 Vlaamse hervormingen en investeringen is opgenomen in rubriek 1, in deze rubriek wordt bijkomende informatie gegeven omtrent de voortgang van deze hervormingen en investeringen.

1. Hervorming ‘Uitgaven- en inkomstentoetsingen’

De hervorming zit op schema. Op 14 februari 2025 nam de Vlaamse Regering mededeling ‘Uitgaventoetsingen legislatuur 2024-2029’ aan met een lijst van 16 uitgaventoetsingen die deze legislatuur worden doorgevoerd en de daaraan gekoppelde deadlines. Verder wordt in de mededeling ook de governance, processtappen en financiering toegelicht. Daarmee wordt het engagement opgenomen in het regeerakkoord geconcretiseerd.

2. Hervorming ‘Inzetten op meer efficiëntie in de langetermijnzorg’

We zetten verder in op de uitrol van het eCalcura-instrument in woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en centra voor dagverzorging. Via deze applicatie kunnen we ook het resultaat van de berekeningen communiceren aan de voorzieningen. De verschillende projecten in het kader van de langetermijnzorg, nl het inschalingsinstrument BelRAI, “ToekomstZorg” en de zorgprognose, lopen volgens schema.

3. Hervorming ‘Versterkte activering werkzoekenden en niet-beroepsactieven’

In VDAB’s opdracht om werkzoekenden en niet-beroepsactieven versterkt te activeren is data-uitwisseling een absolute must. Daarom zetten we een aantal projecten op om die data-uitwisseling te faciliteren en vlotter te laten verlopen:

- Het federaal regeerakkoord voorziet in een nieuw samenwerkingsakkoord tussen het Vlaams en het federaal Regeerakkoord in functie van een betere gegevensuitwisseling en opvolging van wie een leefloon ontvangt. Dit samenwerkingsakkoord is een belangrijke rechtsgrond in functie van gegevensuitwisseling tussen VDAB en OCMW’s. Ook voor de activering van (langdurig) zieken met arbeidspotentieel werken RIZIV, ziekenfondsen en VDAB samen aan een platform om vlotter gegevens uit te wisselen. Daarnaast zal er gewerkt worden aan een nieuw samenwerkingsakkoord waarin de focus van gegevensuitwisseling zal worden opgenomen.
- VDAB is gestart met het onderzoeken van de mogelijkheid -zoals die ook aangegeven is in het Vlaams Regeerakkoord - om VDAB te erkennen als Vlaamse dienstenintegrator voor werk. De eerste gesprekken met Digitaal Vlaanderen over dit onderwerp hebben plaatsgevonden.

Daarnaast lanceerde de bevoegde minister op de ministerraad van 14/02/2025 een “Actieplan aanklappende aanpak van werkzoekenden”. Het actieplan bevat verschillende maatregelen om te komen tot een consequente opvolging van werkzoekenden en snellere doorlooptijden voor sancties. VDAB operationaliseert het actieplan van de minister in de vorm van een uitvoeringsplan dat stap voor stap uitgerold wordt.

4. Hervorming + Investering ‘Competentieprognoses op macroniveau en oprichting mastercampussen VDAB’

Competentieprognoses op macroniveau kunnen huidige en toekomstige competentienoden voor de arbeidsmarkt beter in kaart brengen. Dit kan toelaten om vanuit data en wetenschappelijke inzichten te evolueren naar een meer kwalitatief opleidingsaanbod dat beter aansluit bij wat de arbeidsmarkt vandaag en wat de arbeidsmarkt in de toekomst nodig heeft. Het Departement WEWIS zal een verkennende nota opstellen over hoe de informatie over huidige en toekomstige competentienoden op macroniveau beter ontsloten kan worden naar verschillende doelgroepen. De eerste voorbereidende gesprekken tussen het Departement WEWIS en Steunpunt Werk hebben plaatsgevonden.

VDAB werkt aan het oprichten van verschillende open, innovatieve en duurzame mastercampussen. De campussen inspireren tot opleiding en loopbaandenken, waarbij we streven naar een geïntegreerde en laagdrempelige dienstverlening. De mastercampussen moeten een platform bieden voor opleiding waar talent en bedrijfsleven elkaar ontmoeten en samengewerkt wordt binnen een ecosysteem van partners.

In december 2024 is VDAB gestart met de bouw van de mastercampus in Roeselare (West-Vlaanderen). De opening van deze mastercampus is gepland in 2027.

5. Hervorming ‘Een ambitieus curriculum in het basisonderwijs’

Vlaanderen ontwikkelt verder ambitieuze en kennisrijke einddoelen in het lager onderwijs, met een focus op Nederlands en wiskunde, evenals STEM, persoonlijke ontwikkeling en sociale vaardigheden.

Het taalonderwijs Nederlands start al in het kleuteronderwijs, waar minimumdoelen voor woordenschat, luistervaardigheid en getallen worden vastgelegd, terwijl voor alle andere domeinen streefdoelen worden ontwikkeld. Aan het einde van het lager onderwijs moeten de minimumdoelen voor Nederlands en wiskunde niet alleen op populatieniveau, maar ook op individueel niveau worden behaald. Er is vastgelegd dat minstens de helft van de lestijd in het lager onderwijs aan wiskunde en Nederlands moet worden besteed. Voor leerlingen die aan het einde van het lager onderwijs de minimumdoelen voor Nederlands niet halen maar wel vooruitgang tonen, plant Vlaanderen de invoering van een verplichting om in het secundair onderwijs drie extra uren Nederlands per week te volgen.

6. Hervorming + investering 'Versterking Nederlands in verschillende onderwijsniveaus'

In de Beleidsnota 2024-2029 legt de Vlaamse Regering sterk de nadruk op taalvaardigheid in het Nederlands, de onderwijstaal in Vlaanderen. Het beleid wordt uitgevoerd via professionaliseringsinitiatieven voor kleuter- en lagere schoolleerkrachten, door het aanbod van wetenschappelijk onderbouwde didactische materialen uit te breiden en door de invoering van een nieuw kennisrijk curriculum te ondersteunen.

Er komen belangrijke ondersteuningsmechanismen voor leerlingen die een sterkere basis in het Nederlands nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze een andere moedertaal hebben. Alle leerlingen hebben recht op een stevige taalbasis om hun verdere leertraject te garanderen. Er wordt samengewerkt met ouders en verzorgers.

Het Departement Onderwijs zal samenwerken met partners zoals de Nederlandse Taalunie en de lerarenopleidingen om het concept van geïntegreerde taalcompetenties verder te ontwikkelen en toegankelijk te maken. De focus op Nederlands is niet beperkt tot het vak Nederlands zelf, maar wordt verwacht in het volledige curriculum, in alle vakken. Alle leerkrachten worden geacht deze taalondersteuning mee te dragen.

7. Investering 'Opwaardering BSO, TSO, KSO'

Het technisch en beroepsonderwijs wordt versterkt door samenwerking tussen onderwijs en de arbeidsmarkt te bevorderen. Vanaf 1 september 2025 wordt het volledige secundair onderwijs gemoderniseerd, inclusief de integratie van leren en werken. Dit is essentieel voor duaal leren, omdat deze trajecten dan volledig worden afgestemd op voltijds onderwijs. Dit biedt scholen kansen om hun aanbod uit te breiden. Het Departement Onderwijs en Vorming onderzoekt hoe het duaal leren verder kan worden uitgebreid en het imago ervan verbeterd.

Het Departement volgt ook organisaties die de link tussen onderwijs en arbeidsmarkt versterken. Deze organisaties helpen bij studiekeuzes en trainen leerlingen in gespecialiseerde technieken en apparatuur. De effectiviteit van subsidies voor deze organisaties wordt geëvalueerd aan het einde van hun termijn.

Extra werkingsmiddelen worden toegekend om kosten voor leerlingen in het technisch, artistiek en beroepsonderwijs te verlagen. Het Departement onderzoekt hoe deze middelen het best kunnen worden ingezet, met focus op de duurste opleidingen. De middelen moeten daadwerkelijk bijdragen aan lagere schoolkosten.

8. Investering 'Sterk onderwijspersoneel garanderen: investeren in leraren'

Vlaanderen voert diverse maatregelen uit om het lerarentekort aan te pakken, met focus op het behouden van leerkrachten en het aantrekken van nieuwe door de sociale status van het beroep en werkomstandigheden te verbeteren. Gesprekken met onderwijsverstrekkers en vakbonden moeten helpen effectieve strategieën te vinden om bekwame leerkrachten en schoolleiders aan te trekken en te behouden. Er wordt gewerkt aan de arbeidsvoorwaarden voor het masterprogramma in het lager onderwijs. Startende leerkrachten zullen in hun eerste jaar 80% van hun werktijd aan lesgeven besteden en 20% aan inductieondersteuning.

Het programma voor de lerarenopleiding (ILO) zal worden herzien: leerkrachten moeten goed onderlegd zijn in de leerstof als de kwaliteit van het Vlaams onderwijs verbeterd moet worden. Tijdens de huidige legislatuur komt deze focus centraal te staan. Zo wordt onder meer het curriculum van de lerarenopleidingen versterkt en geactualiseerd, en worden duurzame samenwerkingen tussen lerarenopleidingen en basis- en secundaire scholen bevorderd. Daarnaast komen er aanvullende, opleidingsspecifieke kwaliteitscontroles, specifiek voor de lerarenopleidingen.

Verdere maatregelen bouwen voort op initiatieven uit de vorige legislatuur. Zij-instromers kunnen tot 15 jaar anciënniteit laten erkennen na 2025. Ook de lerarenbonus om lesgeven te combineren met een lerarenopleiding blijft behouden. Deze maatregelen moeten het beroep aantrekkelijker maken en het lerarentekort verminderen.

9. Investering 'Investeren in kinderopvang'

We zetten verder in op de twee pijlers die nodig zijn voor een kwalitatieve, flexibele en betaalbare kinderopvang, namelijk het creëren van extra plaatsen en zorg dragen voor het personeel door het statuut van onthaalouder duidelijker en aantrekkelijker te maken. De acties in het Actieplan Kinderopvang, voortvloeiend uit de slottekst van de Toekomstgroep Kinderopvang worden stap voor stap geïmplementeerd. Hieromtrent werd op 4 april 2025 een conceptnota¹ aangenomen door de Vlaamse Regering.

10. Investerings 'Vlaamse innovatiesteun voor defensiebedrijven'

Zoals het Vlaams Regeerakkoord vooropstelt, wordt er vanuit Vlaanderen innovatiesteun voor defensiebedrijven voorzien en wordt er ingespeeld op federale, Europese en NAVO-initiatieven voor defensieonderzoek. Vlaamse bedrijven kunnen O&O-steun aanvragen bij VLAIO voor veiligheids- en defensieprojecten, op enkele uitzonderingen na. Ook is Vlaanderen in twee NAVO-initiatieven ingestapt, NAVO DIANA en het NAVO-Innovatiefonds, om innovatie binnen bedrijven te ondersteunen en startups te financieren. Vlaamse deelnames binnen het Europees Defensiefonds kunnen op aanvraag en bij goedkeuring eveneens financieel worden ondersteund.

11. Investerings 'Inzetten op digitalisering: AI, cyberveiligheid en kmo's en innovatievolgers'

Het Vlaams Beleidsplan Cybersecurity (CS) dat opgestart werd in 2019 wordt verdergezet. Dit beleidsplan bestaat uit drie pijlers die elk bijdragen aan een digitale weerbare maatschappij. Via de eerste pijler wordt er sterk geïnvesteerd in top strategisch basisonderzoek, met een jaarlijkse budgettaire enveloppe van 9 miljoen euro. Daarnaast is het belangrijk om de cybermaturiteit van Vlaamse ondernemingen te verhogen en CS-ondernemerschap te bevorderen. Daartoe worden binnen de tweede pijler voor 4 miljoen euro aan middelen voorzien. Tot slot zet de derde pijler, het flankerend beleid, zich in op enerzijds het verspreiden van kennis en informatie, alsook het blijvend opleiden van werknemers, specialisten en ICT-verantwoordelijken, anderzijds op algemene cybersecurity onderwijsdoeleinden. Voor deze laatste pijler is een jaarlijks recurrent budget van 1,2 miljoen euro voorzien, waarvan 605.000 euro voor het specialisatieluik, en het resterend budget voor algemene cybersecurity onderwijsdoeleinden.

Ook het beleidsplan Artificial Intelligence dat gericht is op het bevorderen van de AI-adoptie wordt verdergezet door de nieuwe Vlaamse Regering. Net zoals het beleidsplan CS bestaat het uit 3 pijlers: (i) onderzoeksprogramma gericht op strategisch basisonderzoek (14,2M EUR/jaar), (ii) implementatieluik (9,5M EUR/jaar) met focus op enerzijds het bevorderen van de AI-adoptie en AI-ondernemerschap in Vlaanderen en anderzijds het stimuleren van de doorstroom van de resultaten van het AI-onderzoeksprogramma richting de ondernemingen; (iii) het flankerend beleid (3,4M EUR/jaar) met onder andere het Kenniscentrum Data en Maatschappij en de Vlaamse AI-Academie (VAIA).

Daarnaast worden bijkomende acties voorzien in functie van het bevorderen van de digitale transformatie bij innovatievolgers en ondernemingen met een digitale maturiteit. De adoptie van innovatieve digitale technologieën zoals AI en het cyberweerbaar maken van deze ondernemingen komen hier uiteraard ook aan bod. Hiervoor is jaarlijks circa 12M EUR beschikbaar die complementair is aan de beleidsplannen AI en CS.

12. Investerings 'Uitwerken van het industriële klimaattransitieprogramma: de Vlaamse Klimaatsprong'

De Vlaamse klimaatsprong wordt verder uitgewerkt als coördinerend actieprogramma van de industriële klimaattransitie, zowel inzake procestransformaties als inzake infrastructuur- en energiebehoeften. Voor 2025 is er de intentie om een nieuwe programmanota op te stellen mede op basis van een update van de roadmap 'Naar een koolstofcirculaire industrie', die een luik internationale competitiviteit en doelstellingen op de lange termijn zal bevatten.

13. Hervorming 'Regeringsbreed project rond administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk'

Het regeringsbrede project 'Regelrecht' nam een vliegende start: na goedkeuring van een [visienota](#) door de Vlaamse Regering op 21 februari 2025, gingen op 25 en 26 maart 2025 respectievelijk een thematische werkgroep 'bedrijven' en de Centrale Werkgroep van het project van start. De overige thematische werkgroepen ('besturen', 'verenigingen', 'onderwijs' en 'welzijn') zullen uiterlijk in mei 2025 volledig samengesteld zijn en nog voor de zomer van start gaan. De Centrale Werkgroep zal een eerste keer een stand van zaken en concrete voorstellen aan de Vlaamse Regering overmaken voor de zomer van 2025. De werkgroepen zijn tripartite samengesteld door de betrokkenheid van zowel het politieke niveau, de administratie als vertegenwoordigers van maatschappelijke stakeholders.

Bijdragend aan administratieve vereenvoudiging moeten de grote en/of energie-intensieve ondernemingen sinds 1 maart 2025 ook niet langer een 'Toelichting van het klimaatplan' toevoegen bij hun aanvraag voor innovatiesteun.

¹ <https://beslissingenvlaamse regering.vlaanderen.be/?search=Conceptnota%20%E2%80%98Plan%20kinderopvang%202025-2029%E2%80%99>

14. Investeringsplan 'Investeringsplan in robuuste en toekomstbestendige infrastructuur/asset management'

De Vlaamse Regering heeft in het kader van het Regeerakkoord voor de legislatuur 2024-2029 een significante opstap voorzien m.b.t. de investeringsmiddelen ter beschikking van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW). Over de duurtijd van de legislatuur wordt er 1,385 miljard euro additioneel voorzien. De middelen zijn op heden nog niet gealloceerd aan specifieke projecten, maar zullen op basis van een ambitieus geïntegreerd meerjaarlijks investeringsplan (GIP) 2.0 voor het beleidsdomein MOW worden toegekend. Hiervoor werd een investeringscel opgericht, dat het initiatief nam om een methodiek uit te werken voor het prioriteren van projecten binnen de gegeven uitdagingen en doelstellingen. Er werden afwegingskaders geformuleerd op het vlak van Asset Management, Fiets, Waterbeheer en Verkeersveiligheid. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan het voorstel van het GIP voor 2025-2029. Dit zal samen met de begrotingsaanpassing 2025 voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.

Wat betreft asset management, heeft het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken ervoor geopteerd om te evolueren naar een professioneel assetmanagement, conform ISO 55001, over een periode van acht jaar (2021 – 2028). Elke entiteit heeft een assetmanagement masterplan in uitvoering en een overkoepelende governance structuur bewaakt de onderlinge afstemming en de gehele voortgang van deze transitie, die momenteel op schema zit. Er zijn inmiddels sterke stappen gezet: voor de gehele portfolio van infrastructuur voor water- en wegverkeer, kustverdediging en waterbeheersing is een jaarlijkse rapportering opgezet over de toestand, de onderhoudsachterstand en scenario's om deze achterstand weg te werken. Een afwegingskader is opgesteld om – over de entiteiten en de infrastructuur heen – investeringsprioriteiten te bepalen in functie van de toestand en de criticaliteit van de projecten. Daarnaast is er een overkoepelend Strategisch Assetmanagement Plan (SAMP) en een gemeenschappelijke datastructuur (Object Type Library). Een gemeenschappelijke strategie voor data- en informatiebeheer is in uitbouw. Diverse initiatieven lopen met betrekking tot risico-gestuurde besluitvorming en het afstemmen van beslissingen over de gehele levenscyclus van de assets.

15. Hervorming + investering 'Masterplan Fiets en Investeringsplan in fietsinfrastructuur'

Wat betreft de opmaak van het Masterplan Fiets, werden de maatregelen die het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) zelf zal nemen, opgesteld en goedgekeurd door het Management Comité van het beleidsdomein. Op korte termijn zullen de andere bevoegdheidsdomeinen binnen de Vlaamse overheid worden aangesproken om ook hun voorstellen van maatregelen over te nemen met het oog op opname in het Masterplan Fiets.

De investeringen m.b.t. de fietsinfrastructuur in Vlaanderen maken integraal deel uit van het GIP 2.0 van het beleidsdomein MOW. Op heden wordt de laatste hand gelegd aan het investeringsprogramma. Voor het bepalen van de prioriteiten inzake fietsinfrastructuur is een Masterplan Fietsinfrastructuur in opmaak. Het Departement MOW en het Agentschap Wegen en Verkeer gaan hierbij uit van een aantal criteria, zoals fietspotentieel, bijdrage aan verkeersveiligheid en de huidige toestand van de fietsinfrastructuur. In twee vervoerregio's - Kortrijk en Kempen - zijn begin maart de pilootprojecten gestart om samen met alle partners en stakeholders dit proces uit te testen en zo nodig bij te sturen.

16. Investeringsplan 'Investeringsplan in het openbaar vervoer'

De Vlaamse Regering voorziet in de legislatuur 2024-2029 forse investeringen in het openbaar vervoer. Er zijn bijkomende middelen voorzien voor exploitatie voor de Vlaamse Vervoersmaatschappij (VVM) De Lijn alsook voor het vervoer op maat: 50 miljoen euro in 2026, oplopend tot 125 miljoen euro in 2029. Hierbij wordt gezocht naar een evenwicht tussen het kernnet & aanvullend net (i.e. waar er extra vraag is), en hoe het vervoer op maat kan worden versterkt (voornamelijk in de meer landelijke gebieden). De evaluatie van de vervoersplannen die De Lijn heeft uitgevoerd, zullen o.a. gebruikt worden om te bekijken waar er echt geld nodig is, met als doelstelling het realiseren van een grotere modal shift.

Wat betreft de vergroening van de busvloot van VVM De Lijn, heeft de Vlaamse Regering in het Regeerakkoord 400 miljoen euro voorzien aan éénmalige middelen teneinde de busvloot te vergroenen. De vergroening omvat naast de busvloot ook de vernieuwing van tramstellen. De investeringsimpuls maakt integraal deel uit van het Geïntegreerd Investeringsprogramma (GIP) 2.0 van het beleidsdomein MOW waar op vandaag de laatste hand aan wordt gelegd. VVM De Lijn voorziet in 2025 de aanbesteding van de opdracht, waarbij de realisatie in de jaren daarop zal volgen.

17. Hervorming + Investeringsplan 'Mijn VerbouwPremie, Mijn VerbouwLening en Mijn Verbouwbegeleiding'

Mijn VerbouwPremie: Op 26 maart 2025 keurde de Vlaamse Regering een hervorming van de Mijn VerbouwPremie (MVP) een eerste keer principiële goed. De hervorming van de MVP zal na doorlopen van het volledige regelgevende proces ingaan vanaf 1 juli 2025. De inkomenscategorieën en steunniveaus worden verfijnd en selectiever ingezet met respect voor de huidige progressieve verdeling over de doelgroepen. De laagste inkomensdoelgroep wordt opgedeeld in twee inkomensdoelgroepen waardoor er voortaan vier inkomensdoelgroepen zijn in plaats van drie, en de premiebedragen en plafonds verhogen naarmate de inkomens dalen. De beschrijving van de betoelaagde werken wordt geoptimaliseerd met een focus op energetische werken. De premie voor warmtepompen wordt beter afgestemd op de verschillende inkomensdoelgroepen.

Mijn VerbouwLening: in de loop van 2025 zal een voorstel worden uitgewerkt en aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd om de Mijn VerbouwLening te versterken door het koppelen van een getrapte rentekorting aan het inkomen van de aanvrager. Binnen de budgettaire mogelijkheden wordt een specifieke doelgroep van laagste inkomens afgelijnd die in aanmerking zal komen voor een rentekorting die de volledige rente dekt.

Mijn VerbouwBegeleiding: de Mijn VerbouwBegeleiding ging vanaf 2025 van start als een kosteloze trajectbegeleiding bij renovatie. Woningeigenaars met een midden of laag inkomen kunnen tot 2030 neutraal, onafhankelijk en gratis renovatieadvies krijgen die wordt aangevraagd via het Energiehuis. Op basis van een huisbezoek wordt een gepersonaliseerd stappenplan opgemaakt en is er begeleiding tot en met de oplevering van de werken.

18. Hervorming 'Taxshift elektriciteit/fossiele brandstoffen'

Momenteel is studiewerk lopende met betrekking tot de praktische, juridische en andere modaliteiten om een taxshift van Vlaamse beleidskosten in de elektriciteitsfactuur geleidelijk te verminderen en te verschuiven naar fossiele brandstoffen. Zodra dit studiewerk is afgerond zal een voorstel worden uitgewerkt en voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

19. Hervorming 'Versnelde vergunningsverlening'

De Vlaamse Regering stelde een gemengde commissie aan met experts, de overheid, academische wereld en juridische sector, die een advies voor een vergunningensysteem dat kwalitatief en rechtszeker verloopt, met een optimaal werkend modulair vergunningensysteem en een transparant beroepenbeleid. In het najaar wordt het advies van de commissie verwacht. Vlaanderen zal de inconsistenties wegwerken en houden rekening met de verwachtingen vanuit de samenleving en economie.

De Vlaamse overheid heeft besloten om vrijwillig een plan-MER (milieueffectrapportage) op te stellen. Hiermee wil men de milieu-impact onderzoeken van een bredere invulling van "bestemmingsneutraliteit" voor hernieuwbare energie-installaties, zoals windturbines, zonneparken en batterijparken. Bestemmingsneutraliteit is bedoeld om de plaatsing van hernieuwbare energie-installaties op ruimtelijk geschikte locaties te vereenvoudigen en te versnellen. De kennisgevingsnota van de plan-MER hiervoor lag ter inzage voor publiek tot 11 april 2025.

Rubriek 3 - Rapportage over de uitvoering van het cohesiebeleid, RRF, het Vlaams Energie- en Klimaatplan, DESI en recente, actuele Vlaamse beleidsdossiers

■ De uitvoering van het cohesiebeleid

Het Operationeel Programma EFRO 2021-2027 zit op schema en vertoont op dit moment een vastleggingsgraad van 66% (175 miljoen euro ten aanzien van 266 miljoen euro totale enveloppe). Het betreft 153 goedgekeurde projecten verdeeld over de 2 beleidsprioriteiten "Slim Vlaanderen" en "Duurzaam Vlaanderen". Rekening houdende met goedkeuringen die in 2025 nog gepland staan betreffende lopende oproepen, wordt verwacht dat een vastleggingsgraad van 90% zal gehaald worden. Voor de Vlaams brede oproepen zal de vastleggingsgraad zelfs 100% benaderen. Ook de Interreg-programma's die via VLAIO worden opgevolgd zitten op schema en zullen – op het programma Euregio Maas-Rijn na – tegen het einde van 2025 quasi volledige benutting benaderen. Via het Activiteitenverslag van de Afdeling Europese Programma's van VLAIO kan nog meer detailinformatie over de voortgang van de programma's EFRO en Interreg geconsulteerd worden: <https://www.vlaio.be/nl/nieuws/activiteitenverslag-2024-biedt-inkijk-werking-afdeling-europese-programmas>.

Het Vlaamse ESF+ (Europees Sociaal Fonds) programma voor 2021-2027 werd eind 2022 goedgekeurd door de Europese Commissie en ontving 432 miljoen aan financiering. Momenteel hebben we 321,40 miljoen euro ESF+ toegewezen aan 127 projecten. Via onze 2 Operaties van Strategisch Belang (OSI), 'Lokale

Partnerschappen' en 'Intersectorale samenwerking competentieversterking', dragen we ook bij aan CSR 2024.3.1 voor België. Concrete voorbeelden zijn de competentieprognoses op mesoniveau (onderdeel van OSI 'Intersectorale samenwerking competentieversterking' die door ESF+ gefinancierd worden), en een deel van de beroepsopleidingsprogramma's van VDAB. In het kader van het VESOC-werkgelegenheidsakkoord 'Iedereen nodig, Iedereen mee' werd afgesproken om een groeipad te realiseren voor knelpuntopleidingen (2023-2024). Hiervoor is 10 miljoen euro extra geïnvesteerd, deels gefinancierd door ESF+ (5 miljoen in 2024). In het ESF+ programma is het groeitraject voor knelpuntopleidingen opgenomen onder Prioriteit 3: levenslang leren.

▪ De stand van zaken rond RRF

Vlaanderen blijft inzetten op de correcte en tijdige voltooiing van de RRF-projecten. In 2024 werd de governance structuur in Vlaanderen aangepast waardoor de positie in de uitvoering van het plan verder versterkt kon worden. Tot op heden heeft België 2 van de 6 betaalaanvragen ingediend. Daarvan werd de eerste betaalaanvraag positief beoordeeld en reeds uitbetaald². De finale beoordeling van de tweede betaalaanvraag wordt verwacht in april 2025. In 2025 zal bovendien het nationaal plan grondig worden geamendeerd om bestaande risico's te mitigeren en waar mogelijk een versnelling door te voeren. Vlaanderen draagt daarin actief bij door een aantal finale targets naar voor te schuiven.

▪ Het Vlaams Energie- en Klimaatplan

Het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 maakt onderdeel uit van het Nationale Energie- en Klimaatplan 2021-2030 dat bestaat uit drie entiteit-specifieke plannen van de drie regio's, samen met de maatregelen van het federale niveau. Om de definitieve Belgische bijdragen aan de EU-doelstellingen voor energie en klimaat te bepalen, moeten de bijdragen van alle vier de entiteiten worden afgerond. Pas wanneer alle definitieve bijdragen van de verschillende entiteiten klaar zijn en er overeenstemming is bereikt over de gemeenschappelijke onderdelen, kan het Belgische NEKP worden samengesteld, door alle entiteiten worden goedgekeurd en worden ingediend bij de Europese Commissie.

Op dit moment is de definitieve actualisatie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 nog lopende. Het Vlaams Gewest doet er alles aan om dit werk zo snel mogelijk af te ronden, rekening houdende met de aanbevelingen van de Europese Commissie op het ontwerp Nationaal Energie- en Klimaatplan. De uitvoering van de maatregelen die in de bestaande plannen zijn opgenomen, evenals bijkomende energie- en klimaatmaatregelen die beslist zijn in het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 blijft doorlopen.

▪ De Vlaamse rapportering inzake DESI

Sinds 2020 wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar het presteren van de Vlaamse digitale overheid, als een onderdeel van het bepalen van de meer omvattende Digital Economy and Society Index (DESI), het instrument van de Europese Commissie om de voortgang naar een digitale economie en samenleving te meten. De digitaliseringsinspanningen van de Vlaamse overheid werpen vruchten af. In termen van digitale overheidsdiensten voor ondernemers behaalt Vlaanderen al de Europese top vijf ranking. Daarnaast zijn 93% van de belangrijkste overheidsdiensten online beschikbaar voor Vlaamse burgers. Wat de komende jaren extra aandacht behoeft zijn vooral enkele essentiële basisdiensten binnen de familiecontext die nog niet 100% online zijn, zoals de geboorte- en overlijdensregistratie en het aanvragen van een huwelijk. Daarnaast bestaat er ruimte voor verbetering met betrekking tot niet-Belgische burgers en ondernemers.

In termen van menselijk kapitaal heeft 61% van de Vlaamse bevolking voldoende basis digitale vaardigheden. Het is vooral het gebrek aan Vlaamse ICT-afgestudeerden en het lage percentage vrouwen (17%) in de Vlaamse ICT-sector dat ons parten speelt. Vlaanderen presteert echter aanzienlijk hoger op ICT-training op de werkvloer.

Vlaanderen scoort goed op het gebied van digitale technologie-integratie, met een groot aantal ondernemingen die de cloud gebruiken (51%) en online verkopen (33%), wat ruim boven het EU-gemiddelde ligt. Promotie van e-facturatie onder ondernemingen (slechts 38% in Vlaanderen) en het aanmoedigen van

² Vlaanderen ontving in het kader van het RRF tot op heden een bedrag van 586.705.835 euro (334.703.671 euro in het kader van de prefinanciering en 252.002.164 euro in het kader van betalingsaanvraag 1). Voor betalingsaanvraag 2 gaat een bedrag van 332.960.484 euro voor Vlaanderen gepaard.

ondernemingen om ICT meer te gebruiken als hulpmiddel in duurzaamheidsacties kan die score verder verhogen.

Hoewel Vlaanderen volledig is gedekt met hogesnelheidsnetwerken, loopt het achter op het gebied van connectiviteitsnelheden van 1Gbps en hoger vanwege de trage uitrol van glasvezel naar woningen (19% dekking). Ook de aanzienlijke vertraging bij de toekenning van 5G-licenties, die pas in juni 2022 werd afgerond, heeft geleid tot een late 5G-uitrol, maar ondertussen is 91% van Vlaanderen gedekt met 5G en dat zal verder toenemen met de voorziene 5G-dekkingsverplichtingen in de 5G-licenties.

▪ **Recente, actuele Vlaamse beleidsdossiers**

Naast de beleidsmaatregelen die vanuit Vlaanderen reeds werden opgenomen in het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn, werden in de eerste maanden van 2025 ook nog een heel aantal bijkomende maatregelen genomen.

Op 14 februari 2025 werd bv. de **Vlaamse productiviteits- en competitiviteitsagenda**, ook gekend als de 'Vlaamse Versnelling', voorgesteld³. Binnen deze agenda worden 3 centrale werven om de productiviteit en concurrentiekracht van onze economie duurzaam te versterken, geïdentificeerd:

- Een gecoördineerde en versterkte inzet op vlak van economie, wetenschap, innovatie, industrie, buitenlandse (handels)zaken en digitalisering;
- Een verhoogde aandacht voor (kritische) infrastructuur die essentieel is voor economische ontwikkeling. Met name inzake mobiliteit, (haven)infrastructuur, omgevingsbeleid, circulaire economie, en energie;
- Menselijk kapitaal: Het versterken van de vaardigheden en kennis van onze arbeidskrachten evenals de managementvaardigheden van ondernemers. Een aanklappend arbeidsmarktbeleid en activerend sociaal beleid zijn hierbij cruciaal.

Op 14 maart lanceerde de Vlaamse Regering dan weer een **geïntegreerde agenda voor het industriebeleid in Vlaanderen**⁴. De prioritaire actiedomeinen zijn: innovatie, decarbonisatie, omgevingsbeleid en circulaire economie, talent, infrastructuur, een gealigneerd industriebeleid, en bescherming van de internationale concurrentiekracht. Het Industrieplan mikt zowel op acties op korte termijn (2025) als op middellange termijn, vooruitkijkend naar 2030. Dit geïntegreerd actieplan voor de Vlaamse industrie is niet exhaustief bedoeld en zal een dynamisch beleidsinstrument zijn dat inspeelt op de snel veranderende economische en geopolitieke realiteit. Het succes ervan hangt af van nauwe samenwerking tussen overheid, industrie, kennisinstellingen en burgers.

Op 4 april 2025 nam de Vlaamse Regering ten slotte akte van het **Vlaams defensieplan**⁵. Dit plan bundelt de verschillende acties en beleidsinitiatieven die een stimulans kunnen geven aan de Vlaamse defensiesector. Hier maken een helder en robuust beleidskader, investeringen in de defensie-industrie, het stimuleren van onderzoek, ontwikkeling en innovatie, maximale begeleiding van bedrijven, crisisparaatheid en cyberveiligheid, snellere en soepelere omgevingsvergunningen, infrastructuur, opleiding en werk, het versterken van onze burgerlijke weerbaarheid en soepele regels voor reservisten bij de overheid deel van uit.

³ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaamse-productiviteits-en-competitiviteitsagenda-vlaamse-versnelling>

⁴ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaams-industrieplan-zet-op-kernenergie-innovatie-decarbonisatie-en-talent>

⁵ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/vlaams-defensieplan-vlaamse-troeven-voor-meer-veiligheid>